

Regeringens proposition till riksdagen om elektrifieringsstöd riktat till den energiintensiva industrin

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om elektrifieringsstöd riktat till den energiintensiva industrin. Med stödet ersätts de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för de sektorer som anges i lagen. Storleken på det stöd som betalas beror bland annat på priset på utsläppsrätterna och verksamhetsutövarens elförbrukning eller produktionsvolym. Syftet med lagen är att vägleda verksamhetsutövarna att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer koldioxidneutral. Användningen av stödet är förenat med villkor som de verksamhetsutövare som får stöd ska iaktta.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen föreslås träda i kraft vintern 2022. Ikraftträdandet av lagen förutsätter att Europeiska kommissionen har godkänt det statliga stöd som ingår i lagförslaget.

INNEHÅLL

Regeringens proposition till riksdagen om elektrifieringsstöd riktat till den energiintensiva industrin.....	1
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3 Målsättning.....	3
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	3
4.1 De viktigaste förslagen	3
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	3
5 Alternativa handlingsvägar	3
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	3
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	3
6 Remissvar.....	3
7 Specialmotivering	4
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag.....	4
9 Ikraftträdande	4
10 Verkställighet och uppföljning	4
11 Förhållande till andra propositioner	4
11.1 Samband med andra propositioner	4
11.2 Förhållande till budgetpropositionen	4
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	4
LAGFÖRSLAG.....	5
om elektrifieringsstöd riktat till den energiintensiva industrin	5
BILAGA.....	14
FÖRORDNINGSGUTKAST	14
[text].....	14

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.2 Beredning

2 Nuläge och bedömning av nuläget

3 Målsättning

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

6 Remissvar

7 Specialmotivering

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

9 Ikraftträdande

10 Verkställighet och uppföljning

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om elektrifieringsstöd riktat till den energiintensiva industrin

I enlighet med riksdagens beslut

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om stöd som ersätter de indirekta kostnader som handeln med utsläppsrätter orsakar de verksamhetsutövare som omfattas av lagens tillämpningsområde, och som löper avsevärd risk för koldioxidläckage. Syftet med lagen är att vägleda verksamhetsutövarna att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer koldioxidneutral.

Denna lag tillämpas på de sektorer som räknas upp i bilaga 1 till denna lag.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Stöd som beviljas med stöd av denna lag betraktas inte som statsunderstöd enligt statsunderstödslagen (688/2001).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över verksamheten i en anläggning som är berättigad till stöd,
- 2) *anläggning* en fast funktionell helhet som verksamhetsutövaren har bestämmande inflytande över och vars uppgifter används som grund för ansökan om stöd,
- 3) *granskningsår* det kalenderår vars uppgifter används som grund för ansökan om stöd,
- 4) *stödnivå* en procentandel av de uppgifter som utgör grunden för beräkningen av stödbeloppet,
- 5) *koldioxidutsläppsfaktor* värdet 0,6x,
- 6) *Europeiska unionens forwardpris* det aritmetiska medelvärdet för de dagliga ettåriga forwardpriserna (slutliga anbudspriser) i euro för leverans i december det år för vilket stödet beviljas, noterat på en utgående från handelsvolymen betraktat betydande koldioxidbörs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet det år som föregår granskningsåret,

7) *effektivitetsriktmärke för elförbrukning* den produktspecifika elförbrukningen, uttryckt i megawattimmar per producerat ton, för de produkter som räknas upp i bilaga x; om riktmärket för produkten uppges som ton koldioxid per producerat ton, omvandlas värdet till riktmärke för elförbrukning på det sätt som beskrivs i bilaga x,

8) *reservriktmärke för elförbrukning* värdet 0,x,

9) *faktisk produktion* anläggningens faktiska produktion under granskningsåret, uttryckt i ton per år,

10) *faktisk elförbrukning* anläggningens faktiska elförbrukning uttryckt i megawattimmar under granskningsåret.

11) *åtgärd* en investering eller annan åtgärd som orsakar direkta kostnader för operatören, genom vilken operatören utvecklar sin produktion till att vara mer koldioxidneutral.

4 §

Förutsättningar för beviljande av stöd

Stöd kan beviljas verksamhetsutövaren på basis av uppgifterna för granskningsåren 2021–2025.

En förutsättning för beviljande av stöd är att verksamhetsutövaren har gjort en energibesiktning enligt 2 kap. i energieffektivitetslagen (1429/2014) eller att den är befriad från energibesiktning med stöd av 7 § i energieffektivitetslagen. Andra stora företag än sådana som avses i 3 § 6 punkten i energieffektivitetslagen ska uppfylla skyldigheten senast det år som följer på beviljandet av stödet när stöd söks första gången.

En förutsättning för beviljande av stöd är att verksamhetsutövaren täcker minst 30 procent av sin elförbrukning med el som producerats från koldioxidfria källor.

Stöd beviljas inte om den anläggning på basis av vars uppgifter stöd söks upphör med sin verksamhet innan stödet beviljas. Anläggningen anses ha upphört med sin verksamhet om

1) det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten, eller

2) verksamhetsutövaren inte kan visa att anläggningen återupptar sin verksamhet inom sex månader från det att verksamheten upphörde.

Stöd beviljas inte sådana företag i svårigheter som avses i Europeiska unionens regler om statligt stöd.

5 §

Myndighetsuppgifter

Energimyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och svarar för de myndighetsuppgifter som föreskrivs i denna lag.

2 kap.

Stödbelopp

6 §

Stödets maximibelopp

Om det totala stödbelopp som söks är 150 miljoner euro per år eller lägre, ska en stödnivå på 25 procent tillämpas.

Om det totala stödbelopp som söks årligen med en stödnivå på 25 procent överstiger 150 miljoner euro, fastställer Energimyndigheten den tillämpliga stödnivån så att det totala stödbelopp som beviljas inte överstiger 150 miljoner euro under året i fråga.

7 §

Fastställande av forwardpriset på utsläppsätter

Energimyndigheten fastställer årligen det Europeiska unionens forwardpris som används vid beräkningen av stödbeloppet.

8 §

Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av effektivitetsriktmärke för elförbrukning

När ett effektivitetsriktmärke för elförbrukning enligt bilaga 2 står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, beräknas beloppet av årligt stöd genom att följande multipliceras med varandra:

- 1) stödnivån,
- 2) koldioxidutsläppsfaktorn,
- 3) Europeiska unionens forwardpris,
- 4) det produktspecifika effektivitetsriktmärket för elförbrukning som ska tillämpas, samt
- 5) den faktiska produktionen.

Energimyndigheten svarar för beräkningen av stödbeloppet. För de sektorer eller delar av sektorer för vilka det har fastställts utbytbarhet mellan elektricitet och bränsle fastställer Energimyndigheten effektivitetsriktmärket för elförbrukning.

Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av reservriktmärke för elförbrukning

När något effektivitetsriktmärke för elförbrukning inte står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, beräknas beloppet av årligt stöd genom att följande multipliceras med varandra:

- 1) stödnivån,
- 2) koldioxidutsläppsfaktorn,
- 3) Europeiska unionens forwardpris,
- 4) reservriktmärket för elförbrukning, samt
- 5) den faktiska elförbrukningen.

Energimyndigheten svarar för beräkningen av stödbeloppet.

Grunden för stödbeloppet ska vara den sammanlagda faktiska elförbrukningen vid tillverkningen av en enskild anläggnings produkter.

Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Ansökan om och användning av stöd

10 §

Ansökan om stöd

Stöd söks genom en ansökan till Energimyndigheten. Ansökan kan lämnas in via Energimyndighetens elektroniska system.

Bestämmelser om inlämnande av stödansökan och om dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Beviljande av stöd

Energimyndigheten ska försäkra sig om att de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar i sin ansökan enligt 10 § är heltäckande, tillförlitliga, trovärdiga och exakta.

Stöd beviljas om ansökan visar att förutsättningarna för att få stöd enligt denna lag är uppfyllda och det inte finns något i denna lag avsett hinder för att godkänna ansökan.

Energimyndigheten fattar på basis av ansökan beslut om beviljande av stöd enligt denna lag till verksamhetsutövaren.

Av Energimyndighetens beslut ska framgå den verksamhetsutövare och anläggning som får stöd, stödbeloppet samt de omständigheter som inverkat på stödbeloppet enligt sektorer och delar av sektorer.

Närmare bestämmelser om beslutet om beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Utbetalning av stöd

Energimyndigheten ska betala stödet i enlighet med beslutet enligt 11 § senast före utgången av det kalenderår under vilket stöd har sökts.

Stöd betalas inte, om Europeiska kommissionen i enlighet med rådets förordning (EU) 2015/1589 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har avbrutit utbetalningen av stöd till den verksamhetsutövare som ansökt om stöd.

13 §

Användning av stöd

Verksamhetsutövaren ska använda minst 50 procent av det stöd som beviljats i enlighet med 11 § till utvecklingsåtgärder som främjar förverkligandet av målen enligt 1 § i lagen. Användningen av stödet ska riktas till verksamhetsutövarens utvecklingsåtgärder i Finland.

Utvecklingsåtgärderna ska vara genomförda senast den 31 december 2028.

Verksamhetsutövaren ska lämna Energimyndigheten uppgifter om användningen av stödet enligt 1–2 mom.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på utvecklingsåtgärder, och om lämnande och behandling av uppgifter om dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Tillsyn

14 §

Rätt att få uppgifter

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av verksamhetsutövaren, den elproducent som levererar el till verksamhetsutövaren samt av elnätsinnehavaren få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag från myndigheter få behövliga uppgifter om

- 1) verksamhetsutövarens elförbrukning, produktion och användning av stödet,
- 2) investeringsstöd och andra statliga stöd som verksamhetsutövaren har fått,
- 3) sådana andra omständigheter om verksamhetsutövaren som är av väsentlig betydelse med tanke på beviljande, bestämmande, utbetalning, villkor som gäller mottagaren eller återkrav av stöd enligt denna lag.

15 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att lämna ut information som myndigheten har fått vid fullgörandet av sina uppgifter enligt denna lag

- 1) till åklagare och polis för att brott ska kunna förhindras och utredas,
- 2) till arbets- och näringsministeriet och den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

16 §

Myndighetens inspektionsrätt

Energimyndigheten har rätt att få tillträde till anläggningar, lokaler och utrymmen samt områden som verksamhetsutövaren besitter, om detta behövs för tillsynen enligt denna lag, och att utföra inspektioner och vidta andra behövliga tillsynsåtgärder där. Tillsynsåtgärder får dock vidtas i utrymmen som är avsedda för stadigvarande boende endast om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Vid en inspektion har Energimyndigheten rätt att omhänderta handlingar och annat material som tillhör verksamhetsutövaren, elproducenten eller elnätsinnehavaren, om det är nödvändigt för att syftet med inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen.

Verksamhetsutövaren ska bistå Energimyndigheten vid utförandet av inspektionen.

17 §

Rättelse av förseelse eller försummelse

Energimyndigheten kan ålägga den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den att fullgöra sin skyldighet.

Energimyndigheten kan förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

18 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011). Inom sitt ansvarsområde är tullmyndigheterna vid behov skyldiga att ge handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som har utfärdats och föreskrifter som har meddelats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av statsstödsreglerna.

19 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen och bestämmelser om straff för subventionsbedrägeri i 29 kap. 5 och 6 § i strafflagen.

5 kap.

Återbetalning och återkrav av stöd

20 §

Återbetalning

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett stöd enligt denna lag, eller en del av stödet, som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Om det belopp som ska återbetalas uppgår till högst 100 euro behöver det inte återbetalas.

21 §

Återkrav

Energimyndigheten ska genom sitt beslut bestämma att det stöd enligt denna lag, eller en del av stödet, som redan betalats ut ska återkrävas, om verksamhetsutövaren har låtit bli att återbetala sådant stöd eller del av stöd enligt denna lag som enligt 20 § ska återbetalas.

Energimyndigheten kan bestämma att en del av det utbetalda stödet ska återkrävas, om verksamhetsutövaren har förfarit i strid med 13 §.

På återkrav tillämpas dessutom vad som i 21 § 3 punkten i statsunderstödslagen föreskrivs om återkrav av statsunderstöd.

22 §

Ränta och dröjsmålsränta

På ränta och dröjsmålsränta som ska betalas på det belopp som ska återbetalas eller återkrävas tillämpas vad som i 24 och 25 § i statsunderstödslagen föreskrivs om ränta och dröjsmålsränta på statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas.

23 §

Frist för återkrav och återbetalning samt preskriptionstid

Energimyndigheten ska fatta beslut om återkrav av stöd utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 21 § har kommit till Energimyndighetens kännedom.

Ett återkrav av stöd eller ränta eller dröjsmålsränta på stödet får inte längre inledas när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades. På motsvarande sätt upphör skyldigheten enligt 20 § att återbetala stödet att gälla när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades.

24 §

Kvittning

Energimyndigheten kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas enligt 20 § eller återkrävas enligt 21 § mot det stöd som Energimyndigheten beviljat. Verksamhetsutövaren ska höras i enlighet med 34 § i förvaltningslagen innan något beslut fattas.

Dagen för kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas är den dag då beslutet har meddelats. Ränta på återbetalningen samt dröjsmålspåföljder beräknas till och med kvittningsdagen.

Vid förfarandet iakttas till övriga delar förvaltningslagen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Begäran om omprövning och ändringssökande

Omprövning av ett beslut enligt 11, 21 eller 24 § får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

26 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 24 § 1 mom. får verkställas trots ändringssökande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 17 § 1 mom. eller 21 § ska iakttas även om det har överklagats, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

27 §

Avgifter

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimyndighetens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om övriga grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgifter och kostnader enligt denna lag får drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

28 §

Bevaring av uppgifter

Verksamhetsutövaren ska bevara det material som hänför sig till stödet i tio år från tidpunkten då stödet beviljades.

Energimyndigheten ska ha detaljerad bokföring över samtliga åtgärder i samband med beviljandet av stöd. Bokföringen ska innehålla alla uppgifter som behövs för att visa att villkoren för stödberättigande kostnader och för den högsta tillåtna stödnivån är uppfyllda. Uppgifterna ska bevaras i tio år från tidpunkten då stödet beviljades och de ska lämnas till kommissionen på begäran.

29 §

Ikraftträdande

Denna lag tillämpas inte på utvecklingsåtgärder som inte medför kostnader för verksamhetsutövaren efter ikraftträdandet.

Genom denna lag upphävs lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017).

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20. _____

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

Statsrådets förordning

[text]

I enlighet med statsrådets beslut